

Krakowski
Szpital
Specjalistyczny
im.
Jana
Pawła II

Powikłania stałej stymulacji serca

Kurs dla zaawansowanych i średnio-
zaawansowanych

Kraków
24-25 maja 2007

Powikłania stałej stymulacji serca

Kurs dla zaawansowanych i średnio- zaawansowany

Organizatorzy: Oddział Lubelski Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego
Klinika Elektrokardiologii Instytutu Kardiologii CM UJ,
Krakowski Szpital Specjalistyczny im Jana Pawła II w Krakowie

Patronat: Sekcja Rytmu Serca Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego

Za udział w kursie przysługuje xxx punktów dydaktycznych przyznanych przez Komisję ds. Szkoleń i Specjalizacji PTK

Miejsce Kursu: Pałac w Paszkówce k. Krakowa

34-113 Paszkowka 37 - Kraków

tel. (0-33) 872 38 00 - palace@paszkowka.pl - fax (0-33) 879 32 61

http://www.paszkowka.pl/index/index_pl.php

Komitet Organizacyjny:

Przewodniczący, główny organizator:

Prof. dr hab. n. med. Andrzej Kutarski (Lublin)

Współprzewodniczący, współorganizator:

Dr hab. n. med. Jacek Lelakowski (Kraków)

Członkowie Komitetu Organizacyjnego:

1. *Dr n. med. Barbara Małecka (Kraków)*
2. *Dr n. med. Tomasz Sodolski (Lublin)*
3. *Dr med. Michał Chudzik (Łódź)*
4. *Dr Andrzej Ząbek (Kraków)*
5. *Dr Paweł Stypuła (Kraków)*
6. *Dr Adam Dreher (Kraków)*

Komitet Naukowy Kursu:

Przewodniczący:

Dr hab. n. med. Andrzej Kutarski (Lublin)

Członkowie:

1. *Prof. dr hab. n. med. Anna Przondo-Mordarska (Wrocław)*
2. *Dr hab. n. med. Jacek Lelakowski (Kraków)*
3. *Dr hab. n. med. Radosław Pietura lub Tomasz Jargiełło (Lublin)*
4. *Dr n. med. Barbara Małecka (Kraków)*
5. *Dr n.med. Grażyna Kübler (Wrocław)*
6. *Dr n. med. Jarosław-Bis (Katowice)*
7. *Dr n. med. Michał Chudzik (Łódź)*
8. *Dr n. med. Paweł Dąbrowski (Zamość)*
9. *Dr n. med. Janusz Jendrej (Lublin)*
10. *Dr Jacek Kuśnierz (Warszawa)*
11. *Dr n. med. Jakub Machejek (Kraków)*
12. *Dr n. med. Dariusz Michalkiewicz (Warszawa)*
13. *Dr n. med. Przemysław Mitkowski (Poznań)*
14. *Dr n. med. Włodzimierz Mojkowski (Warszawa)*

Sponsorzy kursu:

Kurs zorganizowany zostanie dzięki bezwarunkowym grantom Firm: Biotronik Polska, Metdronic, Balton i Hammer-Med.

Od Komitetu Naukowego i Organizacyjnego Kursu

Szanowni Państwo, Koleżanki i Koledzy,

Wobec wzrastającej liczby implantacji stymulatorów, ICD w tym układów „wieloelektrodowych” (CRT i CRT-D) oraz wzrostu długości życia pacjentów z tymi układami (więcej zabiegów powtórnych i kolejnych) będzie rosła liczba powikłań tej terapii. Zagadnienie rozpoznawania i leczenia powikłań elektroterapii przerasta możliwości omówienia tych zagadnień w jednej czy nawet dwu sesjach, podczas bardziej ogólno-tematycznych sympozjów bądź konferencji. Uważam, że zagadnienie zasługuje na co najmniej dwudniową ogólnopolską konferencję, która posłużyłaby przedstawieniu i przedyskutowaniu najistotniejszych problemów powikłań stymulacji serca.

Kontynuując „pałacowo-zamkową” tradycję, na miejsce kolejnego spotkania wybrałem Pałac w Paszkówce k. Krakowa. Jest to nie tylko piękne miejsce ale i również jedno z nielicznych w Polsce, posiadających jednocześnie i walory historyczne i bazę na hotelową na ponad 70 osób. Pan profesor Jacek

Lelakowski wraz zespołem Kliniki Elektrokardiologii w Krakowie podjął się roli współorganizatora Kursu.

Kurs poświęcony będzie powikłaniom stymulacji serca – zarówno w aspekcie profilaktyki, ich rozpoznawania jak i postępowania leczniczego (w tym usuwaniu „starych” lub/i zainfekowanych elektrod).

Mam nadzieję, że i tym razem uda się utrzymać bezpłatną konwencję kursu – tzn. bez opłaty za uczestnictwo. Oczywiście dojazd, zakwaterowanie oraz wyżywienie (obiady, bo śniadania – wliczone w cenę hotelu oraz obiady) wyłącznie na koszt Uczestników Kursu.

Zapraszam do udziału w Kursie.

**Przewodniczący Komitetu Naukowego
i jednocześnie Współorganizator Kursu
Prof. dr hab. n. med. Andrzej Kutarski**

Program Konferencji	
Czwartek 24 maja 2007	
12:00-13:00	Przyjazd Uczestników, zakwaterowanie
13:00 – 14:00	Obiad
14:00 14:10	Przywitanie Gości – Przewodniczący Komitetu Naukowego A. Kutarski
Sesja I. Inauguracyjno-wprowadzająca. Elektrody jako główny problem przy powikłaniach stymulacji	
Prowadzą: Jacek Lelakowski, Barbara Małecka	
14:10 – 14:25	Powikłania stałej stymulacji serca jako problem o rosnącym znaczeniu Jacek Lelakowski (15 min)
14:25 – 14:45	Wczesne powikłania stymulacji serca Barbara Małecka (20 min)
14:45 – 14:55	Czy elektrody wkrętkowe są bardziej niebezpieczne? Czy wprost przeciwnie? Jakub Machejek 10 min)
14:55 – 15:05	Typ, rodzaj i konstrukcja elektrody w aspekcie późnych powikłań stymulacji Michał Chudzik (10 min)
15:05 – 15:15	Elektrody do przezskórnej stymulacji lewego serca – aspekt usuwalności Andrzej Kutarski (10 min)
15:15 – 15:30	Problem wewnątrznaczyniowych uszkodzeń elektrod wewnątrzsercowych Włodzimierz Mojkowski (15 min)
15:30 – 15:40	Znaczenie lokalizacji stymulatora i pętli elektrod w aspekcie odległych powikłań stymulacji Paweł Dąbrowski (10 min)
15:40 – 15:55	Dyskusja - Prowadzą Moderatorzy sesji 15 min
15:55 – 16:15	Przerwa na kawę (20 min)
Sesja II. Infekcyjne powikłania stymulacji serca	
Prowadzą: Grażyna Kübler, Dariusz Michalkiewicz	
16:20 – 16:40	Późne powikłania stymulacji serca i rozpoznawanie bakteryjnego zapalenia wsierdza Jacek Lelakowski (20 min)
16:40 – 16:50	Podstawowe zasady postępowania w bakteryjnym zapaleniu wsierdza u pacjenta ze stymulatorem serca

	Przemysław Mitkowski (10 min)
16:50 - 17:00	Specyfika postępowania antyseptycznego przy implantacji i reoperacji układu stymulującego – elementy dyskusyjne (stosowanie antybiotykoterapii, środków antyseptycznych itp.) Dariusz Michalkiewicz (10 min)
17:00 – 17:20	Zasady antybiotykoterapii przy ostrych i przewlekłych infekcjach układu stymulującego Anna Przondo-Mordarska (20 min)
17:20 – 17:35	Grzybicze zapalenie wsierdza – diagnostyka i leczenie Grażyna Kübler (15 min)
17:35 – 17:45	Grzybicze zapalenie wsierdza punkt widzenia mikrobiologa Anna Przondo-Mordarska (10 min)
17:45 – 18:00	Dyskusja - Prowadzą Moderatorzy sesji 15 min
18:00 – 18:20	Przerwa na kawę (20 min)
Sesja III. Prezentacja ciekawych, trudnych bądź pouczających przypadków Prowadzą: Paweł Dąbrowski, Jacek Kuśnierz, Michał Chudzik, Przemysław Mitkowski	
18:20 – 19:50	Prezentacje przypadków z dyskusją po każdej prezentacji
19:50 – 20:00	Pałac w Paszkówce – co warto o nim wiedzieć i dlaczego tym razem spotkaliśmy się właśnie tutaj ... Justyna Brodzka
20:00 – 20:30	Spacer po Pałacu bądź parku
20:30 – 22:30	Uroczysta Kolacja
22:30 - ...	Tradycyjne „Kino nocne” dla chętnych. Być może prezentacje dotycząca systemów do usuwania „starych” elektrod Andrzej Kutarski, Michał Chudzik
Piątek 25 maja 2007	
7:00 – 8:30	Śniadanie
Sesja IV. Niechirurgiczne usuwanie „starych” i/lub zainfekowanych elektrod wewnątrzsercowych Prowadzą: Andrzej Kutarski, Przemysław Mitkowski	
8:30 – 8:45	Usuwanie elektrod wewnątrzsercowych - zasady Przemysław Mitkowski (15 min)
8:45 – 9:05	Usuwanie elektrod wewnątrzsercowych – porady praktyczne Andrzej Kutarski (20 min)
9:05 – 9:15	Pacjent po odelektrodowym zapaleniu wsierdza z usuniętymi elektrodami – co dalej ? Dariusz Michalkiewicz (10 min)
9:15 – 9:20	Kiedy usuwamy „stare” elektrody a kiedy prosimy kardiochirurga? Przemysław Mitkowski (5 min)
9:20 – 9:40	Dyskusja o niechirurgicznym usuwaniu „starych” elektrod Prowadzą Moderatorzy sesji (20 min)
9:40 – 10:00	Przerwa na kawę
Sesja V. Chirurgiczne usuwanie „starych” i/lub zainfekowanych elektrod wewnątrzsercowych Prowadzą: Jarosław Bis, Janusz Jendrej	

10:00 – 10:20	Usuwanie elektrod wewnątrzsercowych drogą kadiochirurgii – doświadczenia katowickie Jarosław Bis (20 min)
10:20 – 10:40	Usuwanie elektrod wewnątrzsercowych drogą kadiochirurgii – doświadczenia lubelskie Janusz Jendrej (20 min)
10:30 – 10:40	Zasady współpracy kardiologa z kadiochirurgiem przy usuwaniu elektrod wewnątrzsercowych Andrzej Kutarski (10 min)
10:40 – 10:50	Stała stymulacja epikardialna – ważne aspekty praktyczne Jarosław Bis (10 min)
10:50 – 11:00	Stała stymulacja epikardialna – punkt widzenia kardiologa Andrzej Kutarski (10 min)
11:00 – 11:15	Dyskusja na temat problemów chirurgicznego usuwania „starych” i/lub zainfekowanych elektrod wewnątrzsercowych Prowadzą Moderatorzy sesji V (15 min)
11:15 – 11:35	Przerwa na kawę (20 min)
Sesja VI Zespół / niedrożność żyły głównej górnej	
Prowadzą: Jacek Lelakowski, Mirosław Pietura	
11:35 – 11:50	Elektrodopochodny zespół żyły głównej górnej Jacek Lelakowski (15 min)
11:50 – 12:05	Elektrodopochodny zespół żyły głównej górnej – możliwości radiologii / kardiologii interwencyjnej. Stentowanie żyły głównej górnej Radosław Pietura lub Tomasz Jargiełło (15 min)
12:05 – 12:10	Przetarcia elektrod w obrębie serca – niedoceniane niebezpieczeństwo stymulacji wielomiejscowych Andrzej Kutarski (5 min)
12:10 – 12:20	Implantacja elektrod do stałej stymulacji serca przez żyłę udową Jacek Kuśnierz (10 min)
12:20 – 12:35	Dyskusja na temat problemów z niedrożnością żyły głównej górnej u pacjenta ze stymulatorem Prowadzą Moderatorzy sesji VI (15 min)
12:35 – 12:40	Zakończenie kursu, wręczenie certyfikatów Andrzej Kutarski, Jacek Lelakowski
12:40 – 13:00	Pakowanie, przygotowanie do zwolnienia pokoi
13:00 14:00	Pożegnalny wspólny obiad ☹

Informacje dodatkowe - co jeszcze nas czeka w roku 2007 ?

Konferencje i Kursy „stymulacyjne” w 2007 r.	
7-9 06 2007	<i>12th ISHNE Congress; Athenas Grece</i>
9-12 06 2007	<i>Heart Failure 2007; Hamburg, Germany</i>
14-16 06 2007	XVI Konferencja Sekcji Rytmu Serca PTK; Sopot
24-27 06 2007	<i>Europace 2007; Lisbon, Portugal</i>
27-30 06 2007	<i>34 International Congress on Electrophysiology; Istambul, Turkey</i>
1-5 09 2007	<i>ESC Congress 2007; Vienna, Austria</i>
17-18 09 2007	<i>Atrial Fibrillation 2007; Bolonia, Italy</i>
7-10 10 2007	<i>Venice Arrhythmias 2007; Venice, Italy</i>
7-9 11 2007 (środa-piątek)	Postępy w leczeniu stymulacją serca. Trzecie Sympozjum Jesienne; Pałac w Sieniawie k. Jarosławia
9-12 11 2007	<i>AHA Congress 2007; Chicago, USA</i>

Więcej szczegółów (strony www. kongresów, konferencji i kursów) –

www.ptkardio.lublin.pl

Nasi Sponsorzy:

Medtronic
When Life Depends on Medical Technology

Dziękujemy !!!